

Κείμενο: Λένα Διβάνη: Σε είδα να διαλύεσαι, Ευρώπη(διασκευή)

1.Πρόσφατα δημοσίευσα μια εκτεταμένη μελέτη με θέμα την σχέση της Ελλάδας με τους ξένους: μεγάλες και μικρές δυνάμεις, διεθνείς οργανισμούς, ΜΚΟ, ιδεολογικά ρεύματα, γενικά οτιδήποτε ήρθε απ'έξω. («Υπουργος θωπεία: Ελλάδα και ξένοι 1821-1940», εκδόσεις Καστανιώτη). Προσπάθησα δηλαδή να καταλάβω κι εγώ γιατί είχαμε εξαρχής αυτήν την ακραία αμφιθυμική¹ σχέση μαζί τους. Είναι, βλέπετε, **παράδοξο** και επικίνδυνο ντουέτο ο θαυμασμός/μιμητισμός και το μίσος, όταν συνυπάρχουν.

2.Η πιο ενδιαφέρουσα ήταν μακράν η εποχή του μεσοπολέμου, η εποχή της ίδρυσης της Κοινωνίας των Εθνών, του πρώτου διεθνούς οργανισμού που ιδρύθηκε μετά το τέλος ενός αιματηρότατου παγκόσμιου πολέμου το 1919 με στόχο να αλλάξει εκ βάθρων το concept της διεθνούς συνεργασίας. Αυτός που το προώθησε με ορμή ήταν ο Γουίλσον, η Αμερική, η αναδυόμενη υπερδύναμη που έβλεπε –ο αναδυόμενος πάντα βλέπει καθαρά, ο δύνων πάντα εθελουφλεί γι' αυτό δύνει γρηγορότερα- ότι ο κόσμος χρειαζόταν επειγόντως ένα όραμα για να ξανασταθεί στα πόδια του. Μετά την καταστροφή έπρεπε **να αναδυθεί** μια ελπίδα: Διεθνής συνεργασία, ισοτιμία των κρατών, αφοπλισμός για την ειρήνη, διαφάνεια στις συναλλαγές, βοήθεια και μεταφορά της τεχνογνωσίας στα πιο αδύναμα κράτη, συλλογική ασφάλεια, συμμετοχική δημοκρατία. Έβλεπε μακριά.

3.Ξέρετε πώς αντέδρασαν όμως οι παλιές υπερδυνάμεις της Ευρώπης; Στύλωσαν τα πόδια, αρνούσαν να καταλάβουν ότι ο κόσμος, απηυδισμένος από την φτώχεια, την προσφυγιά και τον θάνατο, θα επαναστατούσε. Ο ολοκληρωτισμός² φούντωνε στη Γερμανία, την Ιταλία, την ανατολική Ευρώπη κι αυτοί σφύριζαν αδιάφοροι. Και τελικά, επειδή προσηλώθηκαν στα μικρά στενά κρατικά τους συμφέροντα οι τέως μεγάλοι της Δύσης, υπονόμισαν την ορμή του διεθνούς οργανισμού και διέλυσαν την ελπίδα για συλλογική ασφάλεια και αφοπλισμό που προσέφερε. Άφησαν δηλαδή τον Χίτλερ να επανεξοπλιστεί μπροστά στα μάτια τους. Το διαβάζεις και αναρωτιέσαι: ήταν ηλίθιοι; Δεν έβλεπαν τον ελέφαντα στο δωμάτιο;

4.Αυτό πιστεύω πως θα λέει και ο μελλοντικός ιστορικός όταν θα ερευνά τα ντοκουμέντα της εποχής μας. Μα ήταν ηλίθιοι, θα αναρωτιέται. Όλα ήταν εδώ μπροστά στα μάτια τους.

Ν. Γλώσσα Β΄ γυμνασίου, ενότητα 4η-Ενωμένη Ευρώπη και Ευρωπαίοι πολίτες, Δ:παραγωγή λόγου

Πώς τα αγνόησαν; Δεν διάβασαν λ.χ. αυτή την έρευνα του ευρωβαρόμετρου του 2013; Οι Ευρωπαίοι και ειδικά των φτωχότερων κρατών νιώθουν πως η Ευρώπη δεν τους ακούει. Νιώθουν πως η ψήφος τους δεν μετράει. Δεν πιστεύουν πως αντιμετωπίζεται σωστά η κρίση, ότι δεν είναι εξασφαλισμένη ούτε η ειρήνη, ούτε η ελεύθερη κυκλοφορία, τα δικαιώματα εξανεμίζονται –ο κόπος αιώνων-. Κανείς δεν νιώθει Ευρωπαίος πια. Δεν βλέπουμε για ποιο λόγο να ανήκουμε σ΄ αυτήν την ένωση που δεν είναι και τόσο ένωση, αφού γίναμε δύο στρατόπεδα. Οι πολίτες των πλουσίων χωρών που «βαρέθηκαν να δίνουν τα λεφτά τους στους **αχάριστους** φτωχούς» και κοιτάνε την πάρτη τους. Και οι φτωχοί που «βαρέθηκαν την περιφρόνηση και την αδηφαγία³ των πλουσίων» φορτωμένοι προσφυγικά βάρη, χρέη και αμηχανία. Νιώθουμε όλοι ότι μας κορόιδεψαν.

5.Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, σαν τους επιβάτες του Τιτανικού, σαν την Αγγλία του κατευνασμού⁴ στον μεσοπόλεμο, πίστευαν ότι θα λειτουργήσει για πάντα το μοντέλο διεκδικώ για λογαριασμό μου ό,τι καλό γίνεται από την Ευρώπη και ταυτόχρονα της **καταλογίζω** όλες τις καυτές πατάτες. Αυτό απλούστατα κατέληξε στην αποσάθρωση⁵ της ευρωπαϊκής ταυτότητας. Δεν ανήκουμε στην ίδια οικογένεια, δεν μας έκαναν να το εμπεδώσουμε αυτό. Άρα γιατί να νοιαστούμε που η Ελλάδα πνίγεται από τα χρέη και τις προσφυγικές ροές; Γιατί να ανησυχώ εγώ, ο Ολλανδός, που αιμορραγεί η Ελλάδα από τα νιάτα της για τρίτη φορά μέσα στα τελευταία 100 χρόνια; (150.000 χιλιάδες πτυχιούχοι και διδάκτορες έφυγαν τα τελευταία χρόνια από τον τόπο τους χωρίς προοπτικές επιστροφής). Το έχω πει πολλές φορές και θα το ξαναπώ: το μόνο πρόγραμμα που πραγματικά δούλεψε 100% για το δυνάμωμα και τον εμπλουτισμό της ευρωπαϊκής ταυτότητας είναι το πρόγραμμα Έρασμος. Τα παιδιά στριφογυρίζουν στα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, ανασαίνουν τον αέρα αυτού που γεννιέται, καταλαβαίνουν πίνοντας μύρα ή κάνοντας μια εργασία μαζί ότι ο Γάλλος, ο Γερμανός, ο Πορτογάλος είναι ένας σαν κι αυτούς: μοιραζόμαστε τις ίδιες αξίες, μας περιμένει κοινό μέλλον για το οποίο οφείλουμε να δουλέψουμε όλοι μαζί. Αυτά τα παιδιά, που βγαίνουν τώρα στην επαγγελματική πιάτσα με δυσμενέστατες εργασιακές συνθήκες, αυτά πρέπει να μην αποξενωθούν, πρέπει να στηρίξουν την ευρωπαϊκή ταυτότητα, αν θέλουμε να συνεχίσει να υπάρχει η Ευρώπη. Είναι αναγκαίο να δοθούν κονδύλια που θα δώσουν στα νιάτα μια αίσθηση ενότητας, αδελφότητας και κυρίως μέλλοντος. Γιατί τώρα το μόνο που βλέπουν είναι ο ανταγωνισμός των πολυεθνικών, ποια θα υπονομεύσει περισσότερο τα εργασιακά τους δικαιώματα για όσους

Ν. Γλώσσα Β΄ γυμνασίου, ενότητα 4η-Ενωμένη Ευρώπη και Ευρωπαίοι πολίτες, Δ:παραγωγή λόγου

έχουν δουλειά, γιατί οι περισσότεροι στέλνουν δεκάδες βιογραφικά βλέποντας τις μέρες και τη ζωή τους να περνάει απελπισμένοι, βλέπουν ότι έγιναν αναλώσιμοι.

6.Και αντί να εγερθούμε τώρα που η οικονομική κρίση και το Προσφυγικό είναι τα δύο τσουνάμια που μπορεί να μας πνίξουν, οι μικροί κλαιγόμαστε και οι μεγάλοι αδιαφορούν. Και η Ευρώπη μόνη της διαλύεται, αφού **υπονομεύτηκε** τόσο η ευρωπαϊκή ταυτότητα. Το αποτέλεσμα είναι πως ούτε να ψηφίσουν δεν θέλουν πια οι Ευρωπαίοι. Γιατί να ψηφίσουν; Ξέρουν εξ ενστίκτου ότι μια μικρή ομάδα τεχνοκρατών που υπερασπίζονται το χρήμα παίρνουν εν ψυχρώ αποφάσεις, διαισθάνονται ότι οι εκλογές είναι κάπως διακοσμητικές. Ε, λοιπόν δεν πάνε. Οι μόνοι που πάνε είναι οι εχθροί της Ευρώπης, οι λεπενιστές και οι φαρατζιστές και οι χρυσαυγίτες και το μαύρο όλης της ηπείρου. Αυτοί πάνε, γιατί θέλουν κάτι με πάθος και γι αυτό, ξέρετε, είναι επικίνδυνοι. Στα μαθήματα δημιουργικής γραφής λέμε στους μαθητές μας πως ο ήρωας που θέλει κάτι, αυτός μαγνητίζει όλα τα βλέμματα, ακόμα κι αν είναι κάθαρμο. Ε, λοιπόν, οι μόνοι που θέλουν κάτι και μαγνητίζουν τα 18χρονα είναι τα καθάρματα. Γιατί αυτό το κάτι είναι ακραίο, επικίνδυνο, αλλά καινούριο απέναντι σ' αυτό που σαπίζει. Γι αυτό κατάφεραν και επέβαλαν την ατζέντα⁶ τους. Η υπόλοιπη Ευρώπη αναδιπλώνεται, παίρνει πίσω και τα μεγαλύτερα δώρα της πια, τα ανθρώπινα δικαιώματα, αναλώνεται σε ομορτισμούς⁷, ένα δειλό βήμα μπρος, δύο βήματα πίσω. Η εικόνα της Ευρώπης είναι πια MAT που δέρνουν διαδηλωτές ακόμα και στην καρδιά της, τις Βρυξέλλες, είναι τείχη που υψώνονται αφήνοντας τους κατατρεγμένους ικέτες απ' έξω –ποιον μπορεί να εμπνεύσει αυτό-; Η Ευρώπη κάθεται και βλέπει τον εαυτό της να ξηλώνεται σαν πουλόβερ . 'Η όπως θα έλεγε ο Seamus Heany, «ρίχνει μόνο κάτι λίγες αστραπές ενώ αυτό που χρειάζεται είναι ένας κομήτης».

Πηγή : Protagon.gr, 3/3/16

1.αμφιθυμική : αυτή που χαρακτηρίζεται από 2 αντίθετα συναισθήματα

2.ολοκληρωτισμός:πολιτικό σύστημα, συνήθως μονοκομματικό που χαρακτηρίζεται από υπερβολική ενίσχυση της εκτελεστικής εξουσίας και καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (δικτατορία, φασισμός)

3.αδηφαγία: **1.**η χωρίς όρια πολυφαγία. **2.** (μτφ.) πολύ μεγάλη απληστία

Ν. Γλώσσα Β΄ γυμνασίου, ενότητα 4η-Ενωμένη Ευρώπη και
Ευρωπαίοι πολίτες, Δ: παραγωγή λόγου

4.κατευνασμός: αποκατάσταση της ηρεμίας ενός ατόμου ή μείωση της έντασης μιας ψυχικής ή σωματικής αντίδρασης

5.αποσάθρωση: καταστροφή των θεμελίων των κοινωνικών και πολιτικών θεσμών

6.ατζέντα: α. ημερολόγιο τσέπης για σημειώσεις. β. προσωπικός κατάλογος τηλεφώνων
γ. (μτφ.) κατάλογος θεμάτων για συζήτηση σε μία διάσκεψη, συνάντηση πολιτικών κτλ.

7.οπορτουνισμός: ο πολιτικός καιροσκοπισμός, η πολιτική προσαρμογή στις περιστάσεις ανάλογα με το συμφέρον, χωρίς ηθικούς φραγμούς

Εργασίες

1.Να γράψετε έναν **πλαγιότιτλο** για κάθε παράγραφο, αντιπροσωπευτικό του περιεχομένου της.

2.Να διακρίνετε τις **διαρθρωτικές λέξεις** που συνδέουν τις παραγράφους του κειμένου.

3.α. Ποιο ήταν το όραμα που χρειαζόταν ο κόσμος μετά το τέλος του άπαγκοσμίου πολέμου και ποια πολιτική ακολούθησαν τα μεγάλα ευρωπαϊκά κράτη; **β.** Σε ποια αποτελέσματα οδήγησε αυτή η επιλογή τους; **γ.** Ποια κοινά στοιχεία «βλέπει» η συγγραφέας ανάμεσα στο τότε και στο σήμερα ως προς τις επιλογές των κυβερνήσεων και τις συνέπειές τους ;

4. α. Ποια στοιχεία της 4ης και 5ης παραγράφου δείχνουν σημεία διάλυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης; **β.** Ποια στοιχεία, αντίθετα, αφήνουν περιθώρια ελπίδας;

5.α. Ποιος κίνδυνος επισημαίνεται στην τελευταία παράγραφο; **β.** Σε ποιους παράγοντες οφείλει την επικράτησή του ;

6. Είστε **νέοι, πολίτες της Ενωμένης Ευρώπης**. Πιστεύετε ότι αξίζει να αγωνιστείτε για ένα **κοινό ευρωπαϊκό όραμα** και πώς το **φαντάζεστε** αυτό;

7. Νιώθουν πως...μας κορόιδεψαν (4η παράγραφος): χωρίστε **τις προτάσεις** και διακρίνετε τα είδη των **δευτερευουσών** και τον **συντακτικό** τους ρόλο.

8. Συμπληρώστε τον πίνακα, όπου είναι δυνατόν:

ΛΕΞΗ	ΣΥΝΩΝΥΜΗ	ΑΝΤΙΘΕΤΗ
παράδοξο		
να αναδυθεί		
αχάριστους		
καταλογίζω		
υπονομεύτηκε		